

De goudstukken van Ismaël

A. A. VAN MEURS

Jullie kennen allen het Kerstverhaal, waarin verteld wordt van Jozef en Maria en over de waard van de herberg, die hun toch nog een plaatsje kon geven in zijn stal.

In die dagen waren de stallen erg groot. Er moest plaats zijn voor een heleboel paarden, ezeltjes, muil dieren en kamelen. Het was daar vaak een drukte van belang om alle beesten een plekje te geven, te drenken en te voederen.

Voor de gasten in de herberg zorgde de waard, voor het schoonhouden van de stallen en voor het verzorgen van het vee, zijn stalknecht.

In de herberg nu, waar Jozef en Maria om onderdak gevraagd hadden, was die stalknecht een oude, knorrige, hebzuchtige man. Hij heette Ismaël. Hij was nooit tevreden en er altijd op uit zo weinig mogelijk te doen. Als hij wat deed, mopperde hij tegen ieder die in zijn buurt kwam.

„Pak maar stro, daar ligt het,” riep hij, - of „drenk je dieren zelf.” Telkens als de gasten met hun dieren vertrokken, snauwde hij: „Denk er om, dat je de stal goed schoonmaakt voor je weggaat,” en dan hield hij zijn hand op om geld te krijgen voor iets wat hij niet gedaan had.

Soms ook pakte hij ongemerkt kleine dingen van de mensen af en verkocht die dan in het stadje Bethlehem.

Nee, Ismaël was een echt luie en gemene man die er van droomde zonder hard werken rijk te worden.

Toen nu Jozef en Maria in de stal ondergebracht waren, omdat er geen plaats was in de herberg en het kleine Kindje Jezus daar geboren was, kwamen er veel mensen naar Bethlehem om Jezus te zien.

Eerst de herders, want die hadden het van de Engelen gehoord. En later kwamen er de drie Koningen, die hun geschenken meebrachten, goud, wierook en myrrhe. Maar ook veel andere mensen kwamen en bijna allen brachten iets mee voor het kleine kindje Jezus.

Ismaël vond dat in- en uitlopen van al die mannen, vrouwen en kinderen in de stallen waar hij de baas was, niets prettig.

„Trap niet op het hooi,” snauwde hij. „Loop mijn waterkruiken niet omver. Iedereen sjuwt hier maar van alles binnen voor die Jozef en Maria, wikkeldoeken, lekkernijen, hemdjes... wel ja, toe maar! Maar wie brengt wat voor mij mee? Niemand. En wie moet de rommel opruimen? Ik, de stalknecht Ismaël. Leg je spullen daar maar neer en maak dat je weg komt.”

Dat was écht gemeen, want de sluwe Ismaël pakte stiekum van de geschenken een heleboel af en verkocht die aan Ibrahim, de opkoper.

Ph! - Jozef en Maria weten toch niet wat ze allemaal krijgen, dacht hij; ze hebben trouwens al veel te veel. Je kunt zo'n kind toch niet een

heleboel hemdjes tegelijk aantrekken of het alsmaar in wikkeldoeken rollen? En weer pakte hij een stapeltje kleren weg en liep hard naar Ibrahim, om ze hem te verkopen.

Telkens als er bezoekers kwamen om het Kindje te aanbidden, want het was bekend geworden dat Jezus de langverwachte Zaligmaker was - hield hij ze bij de staldeur tegen. Dan riep hij: „Hebben jullie soms geschenken meegebracht, geef ze maar hier, binnen bij de kribbe kan niets meer liggen.”

Zul je het écht geven? vroegen de mensen soms. Ja, dat zou Ismaël doen. Maar hij gaf enkel het minder mooie, wat de armsten meebrachten, aan Jozef en Maria.

Al het andere verstopte hij in een afgelegen gedeelte van de schuur.

Ibrahim de opkoper was niet dom. Hij begreep heel goed dat Ismaël de kleertjes wegpakte en betaalde er daarom niet te veel voor. Dat beviel Ismaël helemaal niet en ze kregen ruzie.

„Het zijn prachtige doeken, je bent een lelijke afzetter, Ibrahim.”

„En jij een gemene vent,” schreeuwde de opkoper terug. „Je weet heel goed, dat de kleertjes van dat Kindje zijn en jij pakt ze hem af. Je bent een valse dief.”

„Als je je mond niet houdt, breng ik je niets meer,” zei Ismaël woedend, „dan is je handeltje weg. Je kunt voor mijn part naar de maan lopen.”

Maar dat wilde de opkoper Ibrahim niet, en hij gaf wat meer geld voor het stapeltje kleren dat de stalknecht hem had gebracht. Zo vlug als zijn oude benen hem konden dragen liep Ismaël terug naar de stal. Twee grote zilverstukken dansten in zijn zak. In zijn haast liep hij tegen een oud vrouwtje op. Zodra het oudje zag wie haar omver gelopen had, vroeg ze, nadat ze weer op haar benen stond en haar boosheid wat bekoeld was: „Zeg Ismaël, heb jij dat lieve Kindje al gezien, dat de mensen de Zaligmaker noemen? Wat een geluk, dat het nou in jullie stal geboren werd.”

Hij keek haar knorrig aan. „Hou op met je gezanik over een Zaligmaker, aan dat kind is niets bijzonders te zien.”

„Maar man, ik ben er net geweest, het is of dat Kindje licht uitstraalt. Alleen al door naar Hem te kijken krijg je het gevoel of je een beter mens wordt.”

„Er zal licht door een gat in het dak vallen, want onze stal is zo oud en gammel,” antwoordde Ismaël spottend.

In werkelijkheid wist hij niet of er iets bijzonders aan dat Kindje te zien was, want hij had nog nooit goed durven kijken. De woorden van het oude vrouwtje had hij echter goed in zijn oren geknoot. Hij dacht: als

iedereen zegt dat dit Kind de Zaligmaker is, dan is dat geen gewoon kindje. En de kleertjes die Hij draagt zijn dus geen gewone kleertjes. Maar als het geen gewone kleertjes zijn, dan zijn ze ook véél meer waard dan ik er voor krijg.

Diezelfde avond ging hij dus naar de opkoper en zei: „Ibrahim, je moet me nog meer betalen. Als je de goederen die ik jou breng goed bewaart en je gaat ze later verkopen en je zegt erbij dat het de kleertjes zijn van Jezus de Zaligmaker, kleertjes die Hij gedragen heeft, dan begrijp je toch zeker wel dat de mensen daar graag veel geld voor zullen willen gven. Je betaalt me tweemaal zoveel en anders krijg je niets meer, begrepen?”

Twee goudstukken rammelden in zijn zak toen Ismaël naar de stal terug ging. Hij dacht verheugd: morgen heb ik er vier en overmorgen zes en over-overmorgen misschien wel acht.

Maar dat zou niet zo zijn, want diezelfde nacht had Jozef, de man van Maria, gedroomd, dat hij met zijn vrouw en het Kindje moest vluchten, want zo had de stem van een Engel hem gezegd: Gij verkeert in groot gevaar.

Toen Jozef wakker geworden was, wist hij dat hij moest gehoorzamen. Want was het niet een

Engel van God die hem dat in zijn droom gezegd had? Hij begon dus in allerijl zijn bezittingen bij elkaar te pakken en hij was daar druk mee bezig toen de stalknecht van zijn bezoek aan Ibrahim terug kwam.

„Hoe, gaat ge nu al vertrekken?” vroeg Ismaël teleurgesteld.

„Ja,” zei Jozef, „ik zal naar Egypte gaan. Er dreigt gevaar voor het Kindje. Ik moet zo snel mogelijk uit Bethlehem.”

„Ge kunt toch nog wel een paar daagjes blijven. Welk gevaar kan U hier bedreigen?” zei Ismaël zo rustig als hij kon, want hij was hevig geschrokken.

Zou Jozef bedoelen dat hij, Ismaël, het gevaar was? Zou Jozef weten dat er kleertjes weggepakt waren en verkocht bij de opkoper? Wat had Jozef ook weer gezegd? Ja, hij wist het weer. Het Kindje werd bedreigd. Door wie? Door wat? Hij moest dat weten, en daarom vroeg hij, terwijl hij onzeker naar Jozef keek: „U bent toch niet boos op mij?”

„Natuurlijk niet, beste man, waarom zou ik boos op U zijn?” Opgelucht begon Ismaël druk en bedrijvig het ezeltje van Jozef uit de stal te halen. Hij nam het hoofdstel en het zadel en deed dat het ezeltje om. En terwijl Jozef Maria hielp, wreef hij het tuig en het ezeltje wat af met een oude lap.

Daar kwamen Jozef en Maria met hun Kindje aan.

„Ach,” zei Jozef, „kunt U misschien even voorzichtig ons Kindje vasthouden, terwijl ik mijn vrouw in het zadel help?”

Daar stond Ismaël met het Kindje Jezus in zijn armen. Het eerst dacht hij aan de twee goudstukken in zijn zak, de goudstukken die hij zo oneerlijk gekregen had. Hij wilde ze wel weg werpen, het was of ze hem pijn deden. Maar hij had zijn handen niet vrij. Hij moest het Kindje vast houden. Schuchter keek hij er heel even naar. Ja, het was net of Het een zacht licht uitstraalde. Teer en fijn, glanzend licht. Het Kindje opende de oogjes. Een nog helderder licht verwarmde Ismaël. Het straalde door hem heen.

Ik ben slecht geweest, dacht hij, terwijl hij beschaamd het hoofd boog. Maar nu, in dit licht, word ik een ander mens. Een goed mens. Hij was blij dat hij de goudstukken niet had weggegooid, want daar moest hij iets mee doen. Omzichtig gaf hij het Kind aan Maria terug. Dan ging zijn hand naar zijn zak en hij haalde de munten te voorschijn. Ze glinsterden in de donkere nacht. Ismaël glimlachte en knikte naar het Kindje. Hij voelde zich wonderlijk gelukkig, toen hij de goudstukken voorzichtig in de kleine handjes van Jezus legde, in elk handje één.

Nu durfde hij vrijuit naar Hem te kijken. Het Kindje lachte naar hem. Of lachte het om de glinstering van het goud in zijn handjes? Het deerde Ismaël niet. Voor het eerst in zijn leven was hij echt blij en gelukkig, een ander en beter mens en hij wist dat hij dat zou blijven.

